

# GŁOS RĄDOMSZCZANSKI

ORGAN WKŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

SOBOTA 14 MAJA 1949 ROKU

Nr 131 (1055)

## Zaciska się pierścień wokół Szanghaju

Urzędy kuomintangowskie opuszczają miasto  
Armia Ludowa zdobyła 48 okrętów nieprzyjacielskich

LONDYN (PAP). Jak donosi agencja Reutersa komunikat kuomintangowski wydany w Szanghaju notuje ciężkie ataki wojsk ludowych na główne punkty pierścienia obronnego wokół Szanghaju.

Wojska kuomintangowskie ewakuowały L'uhu w odle-

głości 30 km na północny zachód od Szanghaju. Atakowana jest silnie miejscowość Aiczong, północny bastion obronny w odległości 15 km na zachód od Liuho, jak również Sung-Kiang o 30 km na południowy zachód od Szanghaju.

Wojska ludowe operują

ce w prowincji Fukien oblegają Kiennyang. Dowództwo kuomintangowskie straciło kontakt z tą miejscowością.

PEKIN (PAP). Rozgłoszono Nowych Chin donosi, że na stronę armii ludowej przeszło 25 okrętów obrony nad brzeżnej. Załoga 23 innych okrętów, m. in. 2 kontrtorpedowców, poddała się.

Kwatera główna wojsk kuomintangowskich w Szanghaju wezwała wszystkie organizacje rządowe do opuszczenia miasta w ciągu 2 tygodni.

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi, że wojska ludowe dokonały wyłomu od strony północnej w zewnętrzny pierścieniu obrotowym Szanghaju.

Miasto Liuho w odległości 30 km na północny zachód od Szanghaju zostało zajęte.

Oddziały ludowe posuwają się w kierunku południowo-wschodnim drogą wodną do Wu-Sung, gdzie rzeka Vang-Po, nad którą leży Szanghaj, wpada do Jang-Tse-Kiang.

Brytyjscy obserwatorzy wojskowi przypuszczają, że wojska ludowe będą dąży-

ły do zajęcia Wu-Sungu, że by odciąć Szanghaj od dostaw z morza.

Delegacja szwedzka na Kongres Zw. Zawodowych w Warszawie

SZTOKHOLM (PAP). — Szwedzka Centrala Związków Zawodowych przyjęła zaproszenie na Kongres ZZ w Warszawie, wyznaczając, jako delegatów redaktora Gunnara Dahlandera i Folke Allarda.

## Wzmożenie produkcji, ulepszenie jakości

Nowe zobowiązania świata pracy na cześć II Kongresu Związków Zawodowych

Z okazji zbliżającego się II Kongresu Zw. Zawodowych robotnicy łódzcy deklarują dalsze zobowiązania produkcyjne i socjalne.

### PZPB Nr 2

Przedsiębiorstwa ciekopiędne zobowiązują się do 1-go czerwca nawiązać 5 zgrzeblarek.

Przedsiębiorstwa odpadkowa postanawia w bieżącym miesiącu zmniejszyć ilość odpadków o 10 procent, czyli o 950 kg dziennie, oraz uruchomić 1 sel faktor odpadkowy.

Załoga tkalni zobowiązuje się przekroczyć swój plan produkcyjny na miesiąc maj o 120 tys. metrów.

Załoga wykończalni zobowiązuje się zwiększyć ilość prasy dostarczonej przez tkalnię o 8 procent, oraz zmniejszyć ilość odpadków do 0,4 procent. Ponadto robotnicy wykończalni w ciągu bieżącego miesiąca postanawiają urządzić magazyn części zamiennych, a na apreturze białej założyć 2 wentylatory wyciągowe oraz ustawić nową suszarkę bębnową.

Warsztaty mechaniczno-słusarskie wykonają ponad plan 1 pednie dla przedalni cienkopiędnej oraz jedną dla wykończalni.

Warsztaty elektromechaniczne postanawiają wykonać ożwojenie silnika o mocy 200 KM zamiast w ciągu miesiąca, w ciągu 2-tych tygodni. Młodzież ZMP zobowiązuje się do segregowania według gatunków 1000 kg cewek przedalniczych wartości 160 tys. zł.

Rada Zakładowa wraz z podstawową organizacją partyjną zobowiązuje się ufundować 2 biblioteki dla wsi Regnów i Lubania, które PZPB Nr 2 ma ją pod swoją opieką. Poza tym Rada Zakładowa w bieżącym miesiącu zorganizuje szkolenie kadr mężów zaufania oraz powiększy kursy dla analfabetów.

## Usprawnienie zaopatrzenia w mięso i tłuszcz

Uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o reorganizacji rynku mięsnego

WARSZAWA (PAP). — Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na ostatnich posiedzeniach powziął uchwały, mające na celu dalsze usprawnienie zaopatrzenia ludności pracującej w mięso, tłuszcz i przetwory mięsne.

Na wniosek Ministra Handlu Wewnętrznego uchwalone zostały zasady reorganizacji rynku mięsnego. Centrala Mięśna przekształcona została w przedsiębiorstwo państwowe, a Centralny Zarząd Przemysłu Konserwowego w Centralny Zarząd Przemysłu

Mięsnego z równoczesnym wyrażeniem rozgraniczeniem zakresu działalności. Równocześnie ulega likwidacji urząd komisarski do spraw organizacji gospodarki mięsnej.

Dla dalszego usprawnienia zaopatrzenia szerokość rzesz pracujących w mięso i tłuszcz, przewiduje się uruchomienie przez Centralny Zarząd Przemysłu Mięsnego w ciągu 1949 r. i w początkach 1950 r. 100 do 120 wózków, wyposażonych w odpowiednie urządzenia, punktów detalicznej sprzedaży mięsa i przetworów



Jak orzekli psychiatrzy amerykańscy, minister Forrestal dostał silnego obłądzenia na tle panicznego strachu przed wyimaginowaną „inwazją” wojsk radzieckich na USA. Pewnej nocy Forrestal, usłyszawszy ryk syreny strażackiej, usiłował wyskoczyć z okna, krzycząc: „Alarm, Rosjanie!”

## Kongres KP Danii wybrał nowe władze

KOPENHAGA (PAP). — W Kopenhadze odbył się Kongres Komunistycznej Partii Danii.

Wybrano jednomyślnie nowe kierownictwo Partii w osobach przewodniczącego Axela Larsena, wiceprzewodniczącego Alfreda Jensena i sekretarza Svenda Nielsena.

Nielsen, w przemówieniu swym podkreślił, że głównym

zadaniem Partii jest walka w obronie pokoju i niezależności Danii. W tym celu należy zaktywizować jak najszersze masy ludności.

Partia Komunistyczna Danii pragnie współpracować ze wszystkimi organizacjami, grupami i poszczególnymi ludźmi, którzy dążą do wzmocnienia frontu pokoju.

## Anglosasi usiłują stordedować międzystrefowy handel w Niemczech

Zachodnie władze okupacyjne nie znośły dotychczas ograniczeń handlowych

BERLIN (PAP). — „Taegliche Rundschau” w artykule pt. „Zachodnie władze okupacyjne nie znośły ograniczeń handlowych”, opublikowanym w numerze z 13 bm., podaje, co następuje:

„Jak dowiadujemy się z do- brze poinformowanych kół berlińskich, zachodnie władze okupacyjne nie poczyniły dotychczas żadnych kroków, aby znieść wprowadzone przez nie ograniczenia handlowe między zachodnimi strefami okupacyjnymi Niemiec a strefą radziecką, ani też między Berlinem zachodnim a strefą radziecką.

Organa gospodarcze zachodnich mocarstw okupacyjnych, zamiast znieść ograniczenia handlowe, zaproponowały, aby rokowania w sprawie rozwoju handlu międzystrefowe-

go podjęte zostały jedynie między organami niemieckimi, co faktycznie oznacza w chwili obecnej stordedowanie handlu międzystrefowego.

Okoliczność powyższa zwróciła szczególną uwagę kół gospodarczych radzieckiej strefy okupacyjnej, które podkreślają, że zniesienie ograniczeń po- siada dotychczas charakter jednostronny.

Dotychczas bowiem jedynie strona radziecka ograniczenia te uchyliła, wywiązując się z zobowiązań, wypływających z układu nowojorskiego.

Mocarstwa zachodnie, pisze w „Taegliche Rundschau”, nie uwzględniają jednak tej okoliczności, iż układ nowojorski nie może być wykonywany jedynie przez stronę radziecką.

## Postępowi działacze USA potępiają pakt atlantycki

Przedstawiciele organizacji społecznych i religijnych domagają się pokojowej współpracy ze Związkiem Radzieckim

WASZYNGTON (PAP). — Senacka komisja spraw zagranicznych w dalszym ciągu przesłuchiwała przedstawicieli różnych postępowych organizacji społecznych i religijnych, zaznajamiając się z ich opinią o pakcie atlantyckim. Wszyscy mówcy ostro potępiali pakt atlantycki, jako agresywny sojusz wojskowy, wymierzony przeciwko pokojowi. Domagali się oni, aby Stany Zjednoczone prowadziły politykę pokojowej współpracy ze Związkiem Radzieckim.

W ciągu całego posiedzenia przewodniczący komisji Connally, który stracił całkowicie

## Piąta sesja Rady Najwyższej ZSRR

W Kijowie rozpoczęła się V sesja Rady Najwyższej Ukraińskiej SRR. Na sesji będzie przyjęte sprawozdanie o wykonaniu budżetu za lata 1947 i 1948, oraz będzie przedyskutowany i uchwalony budżet Ukraińskiej SRR na rok 1949. Sprawozdanie z wykonania budżetu z lat 1947, 1948 złożył referując jednocześnie budżet na rok 1949 Minister Finansów Ukraińskiej SRR, Sachnowski.

Referat w imieniu komisji budżetowej Rady Najwyższej ZSRR wygłosił deputowany Martynienko.

Redakcja „Głosu Robotniczego” wspólnie z Okręgową Komisją Związków Zawodowych zorganizowała

## Wystawę Gazetek Sciennych

Wystawa mieści się w lokalu Spółdzielni Pracy Artystów Plastyków przy ul. Piotrkowskiej 102. Otwarcie nastąpi dziś, w sobotę, dn. 14-go bm. o godz. 12-ej. Wejście bezpłatne.

W sprawie wycieczek zbiorowych prosimy zwracać się do Redakcji, tel. 219-42.

## Międzynarodowe przekazywanie informacji winno opierać się na uczciwości i prawdzie

Oświadczenie delegata radzieckiego na Komisji Społecznej ONZ

NOWY JORK (PAP). — Komisja Społeczna ONZ zakończyła omawianie projektu konwencji o międzynarodowym przekazywaniu wiadomości i o prawie sprostowania.

Przemawiając nad całością projektu konwencji, przedstawiciel ZSRR Zonow stwierdził, że delegacja radziecka będzie głosowała przeciwko projektowi.

Podkreślił on, że w obecnym ujęciu projekt nie zawiera żadnych postanowień, które zobowiązywałyby agencje informacyjne i korespondentów do rozpowszechniania uczciwych informacji, zmierzających do wzmocnienia międzynarodowego pokoju i bezpie-

czeństwa.

W głosowaniu za projektem konwencji głosowało 27 delegacji, tj. mniej, niż połowa krajów, należących do ONZ. Przeciwno projektowi głosowały delegacje ZSRR, Białorusi, Ukrainy i Jugosławii. 12 delegacji powstrzymało się od głosowania, a 15 me było w ogóle obecnych.

## Tylko połowa posłów angielskich zgadza się na pakt agresji

Głosowanie nad ratyfikacją paktu atlantyckiego w Izbie Gmin

LONDYN (PAP). — Po debacie w Izbie Gmin nad paktem atlantyckim odbyło się głosowanie. Na 640 członków

izby 333 głosowało za ratyfikacją paktu, 6 przeciwko (2 komunistów, oraz kilku niezależnych i labourystów). 10 posłów Partii Pracy wstrzymało się od głosowania. Zwraca uwagę znaczna absencja posłów Partii Pracy, mimo wielokrotnych ostrzeżeń ze strony władz partyjnych.

Conajmniej 100 Labourystów nie przybyło na debatę do Parlamentu, pragnąc prawdopodobnie uniknąć konieczności otwartego wypowiedzenia się w sprawie paktu.

## General Huebner następcą Clay'a

NOWY JORK (PAP). — Ministerstwo Wojny USA podało do wiadomości, że, po ustąpieniu Clay'a w dniu 15 maja, obowiązki szefa amerykańskiej administracji wojskowej i dowódcy amerykańskich sił zbrojnych w Niemczech będzie pełnił jego zastępca general Huebner.



# Legitymacja partyjna

Sprawa odpowiedzialnego stosunku członka PZPR do posiadanych przez niego legitymacji partyjnej, sprawa podniesienia politycznej i moralnej wagi legitymacji w jego świadomości — jest procesem, który dopiero kształtuje się w naszej partii.

Fakt ten — sądymy — ma swoje uzasadnienie w niedawnej historii polskiego ruchu robotniczego.

W przedwzrostowej Polsce każdy niemal członek KPP był aktywistą. Należenie do Partii, samo nawet przyjąć na zebranie, związane z poważnym wysiłkiem i ryzykiem utraty wolności — było już w tym czasie aktywności członka Partii. Ale KPP była organizacją nielegalną i członek KPP nie znał legitymacji partyjnej. Stąd po dziś dzień można zauważyć wśród sporej części dawnych kapepowców — obecnych członków PZPR pewnego rodzaju defekt sekularski na punkcie legitymacji: jakiś brak zrozumienia dla wagi legitymacji partyjnej.

Z drugiej strony — masa członkowska przedwojennej, legalnej, prawicowej PPS, wskutek reformistycznej ideologii i wynikających stąd różnych form organizacyjnych, była przeważnie słabo związana z partią, politycznie mało aktywna i stosunek jej do legitymacji partyjnej był raczej — obojętny.

Okres okupacji niemieckiej nie mógł spowodować zmian w tej dziedzinie. Zarówno bowiem PPR jak i RPPS prowadziły żywot nielegalny. Sprawa stosunku do legitymacji partyjnej mogła wyłonić się dopiero po wyzwoleniu.

Jedną z przesłanek niezbędnych, aby członek Partii wyrobił w sobie należyty stosunek do legitymacji, aby czuł, iż przechodzi w kleszeń do niosty dokument partyjny — jest warunek natury ideologiczno-politycznej.

Partia robotnicza musi być zbudowana na leninowsko-stalinowskich zasadach, musi być awangarda klasy robotniczej. Taka tylko partia potrafi zaskarbić sobie autorytet w masach, a w członku Partii — wybudzić u niego polityczną i moralną wielkość swej organizacji, szacunku do jej kierownictwa, uchwali i do kumentacji. Stosunek członka Partii do legitymacji partyjnej nie jest sprawą odczuwania. Źródłem tego stosunku jest zwartość i poziom ideologiczny Partii, jest przedująca rola Partii w społeczeństwie.

Powojenna PPR wykuwała dopiero leninowskie zasady swojej Partii, w ostatnim zaś okresie wykuwała je nawet w ostrej walce z odchyleniem prawicowo-nacjonalistycznym, niektórych jej ogniw, PPS zaś — poprzez jednolity front, po-

## Obrady Rad Naczelnych Stronnictw Ludowych

WARSZAWA (PAP). — Przewodniczący Rady Naczelnej Stronnictwa Władysław Kowalski zwołał posiedzenie Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego na 25 i 26 maja r.b.

W dniach 17 do 19 bm. obradować również będzie w Warszawie Rada Naczelna PSL.

przez długotrwały proces oczyszczania własnych szeregów z grup prawicowych i reformistycznych, zbliżała się do piero i przechodziła na platformę marksistowsko-leninowską. Poza tym trzeba uwzględnić fakt, że do obu partii wlała się po wojnie szeroka masa nowych ludzi. W tych warunkach — sprawa należytego stosunku do legitymacji partyjnej mogła znaleźć zrozumienie w umysłach najbardziej świadomych członków organizacji.

Zjednoczenie obu partii i powstanie PZPR przyspieszyło ten proces. Zjednoczenie to usunęło dawne przegrody między partiami i ułatwiło szerzenie idei Marksa—Engelsa—Lenina—Stalina wśród blisko półtoramilionowej zorganizowanej rzeszy członkowskiej i idących za nią szerokich mas bezpartyjnych ludzi pracy. Zjednoczenie to podniosło jeszcze bardziej autorytet naszej Partii w narodzie i państwie.

Jednym ze skutków tych przemian jest m. in. również i to zjawisko, które daje się ostatnio coraz częściej zauważyć wśród członków Partii: rosnące zrozumienie, że koniecznym jest przełom w dotychczasowym stosunku członków do legitymacji partyjnej, że koniecznym jest bardziej świadomy, troskliwy i pełen serca stosunek do legitymacji. Ten proces się zaczął i trzeba go pogłębić.

W miesiącu maju będą wydane w całym kraju nowe legitymacje partyjne członkom i kandydatom PZPR. Przed organizacjami partyjnymi stoi w związku z tym zadanie: uczynić jak najbardziej uroczystym i politycznie nasyconym akt wydania legitymacji partyjnych. Przesłanie go w doniosłą i masową akcję wychowawczą. Turmarny na zebraniach, że legitymacja partyjna nie jest jakimś zwykłym dokumentem, w rodzaju legitymacji służbowej lub paszportu, że jest to dokument wyjątkowej wagi. Przede wszystkim jest to wykładnik przynależności do Partii. Bez

legitymacji partyjnej nie jest się członkiem Partii. Jest to dokument, którym nie wolno się legitymować w urzędzie, czy zakładzie pracy. Jest to dokument, którego nie wolno nikomu powierzyć, nie wolno go oddać nawet instancji partyjnej, ani żadna instancja partyjna nie ma go prawa przechowywać u siebie. Skrupulatne przestrzeganie tego organizacyjnego przepisu jest jednym z warunków w naszej walce o czystość szeregów. Członek Partii oddaje swoją legitymację — tylko wtedy, kiedy zostaje wykluczony z Partii.

Niech członek Partii, któremu wręczają legitymację odczuje, że Partia zaufała mu za szczytny i ważny dokument, świadczący o jego przynależności do tych, którzy stanowią awangardę kraju. Niech od-

czuje, że ta legitymacja winna mu stale przypominać o konieczności ofiarnej pracy dla Polski Ludowej, o przodowaniu w tej pracy, o wierności dla Partii, o potrzebie ciągłego podnoszenia swego politycznego i kulturalnego poziomu, o świeceniu osobistym przykładem i wzorem bezpartyjnej masie towarzyszy, o konieczności demaskowania tych, którzy legitymację partyjną usiłują wykorzystać dla celów osobistych i niegodnych, o tym, że legitymacja partyjna nie daje przywilejów, a na kładzie obowiązki.

Idealem naszym jest wyrobień w członkach Partii taki stosunek do legitymacji partyjnej, o jakim pisał Majakowski w swoim wierszu: „Partibilet” i jaki jest powszechny wśród członków WKP(b).

## Nowe drogi, świetlice, mosty i boiska

zbudowali chłopci województwa łódzkiego w czynie 1-Majowym

Tegoroczne obchody pierwszomajowe, zwłaszcza na wsi wykazały, że chłopci naszego województwa w całej pełni doceniają znaczenie sojuszu robotniczo-chłopskiego. Masowy, niespotykany jeszcze w historii Polski udział rolników w obchodach i akademiach wykazał również wielki wzrost popularności naszej Partii wśród najszerszych mas mało i średniorolnego chłopstwa.

Chłopci jednakże nie ograniczyli się tylko do wzięcia udziału w uroczystościach 1 Majowych, ale podobnie jak robotnicy fa-

bryk masowo w okresie poprzedzającym wzięli udział w Czynie Majowym.

Wiadomości o tym docierają do nas z opóźnieniem, ale nie znaczy to aby czyni te były mniej ważne.

I tak w powiecie radomskim dla uczczenia święta Pierwszomajowego chłopci założyli 5 świetlic oraz 2 biblioteki. Poza tym gospodarze z powiatu radomszczańskiego wybudowali 17 kilometrów drogi, 24 mostki oraz zakonstruowali 450 ha rzepaku.

W powiecie skierniewickim

## 916 miln. zł. zaoszczędzą robotnicy zatrudnieni przy budowie dróg i mostów

WARSZAWA (PAP). — W tych dniach odbyła się Krajowa Narada Oszczędnościowa Związku Zawodowego Pracowników Drogowych.

Po wygłoszeniu referatów przez dyrektora departamentu drogowego Ministerstwa Komunikacji — inż. Gajkwi- cza, przedstawiciela KCZZ —

Radzika, oraz przedstawiciela Naczelnej Organizacji Technicznej, i po omówieniu możliwości usprawnienia pracy postanowiono zaoszczędzić 916 milionów zł przy całkowitym wykonaniu zaplanowanych na rok bież. robót drogowych i mostowych.

## „Głos Ameryki” reklamuje Targi Poznańskie

Jeden z korespondentów angielskich zapytany w dniu otwarcia tegorocznych Międzynarodowych Targów Poznańskich o wrażenia, powiedział łamaną polszczyzną: „Ja telefonuję do Londynu, że wy jesteście już kraj przemysłowy”. Ta przesłana trochę opinia w sposób lapidarny charakteryzuje wrażenie, jakie te gorące Targi wywarły na co najwyżej obojętnym cudzoziemcu.

„Głos Ameryki” nie może nie posiadać o obojętność — on nienawidzi.

W audycji z dnia 11 bm. zajął się „Głos Ameryki” Targami Poznańskimi. Narzeka, że były tłumy zwiedzających, dzięki organizowanym wycieczkom, ludzi odczuwających, zdaniem „Głosu Ameryki”, „głód rozrywek”. W istocie były tłumy na Targach, były do brzo zorganizowane masowe wycieczki robotników i chłopów, dla których w czasach sanacyjnych nikt oczywiście

wycieczek nie organizował. Co do „głodu rozrywek”, to zaspakajany jest on u nas obecnie wszechstronnie, niż to miało miejsce kiedykolwiek w historii Polski. Prosimy zająć się do naszych teatrów — których np. w Warszawie mamy więcej, niż przed wojną — wyprzedanych do ostatniego krzesła. Prosimy zainteresować się nakładami naszych wydawnictw powieściowych.

„Głos Ameryki” mówi dalej dosłownie: „Wystawiona na Targach odzież, artykuły włókiennicze, maszyny — to wszystko wywołało okrzyki zachwytu, a jednocześnie wyrażyła żal”. Rozumiemy, że „Głos Ameryki” nie jest w stanie ukryć faktu, iż na Targach panowała atmosfera entuzjazmu i że zwiedzający zachwycałi się osiągnięciami naszego przemysłu. Ale skąd więc wyraży żal? „Głos Ameryki” nam to wyjaśnia w sposób następujący (cytuujemy do słownie): „Na Targach Poznań-

skich były piękne eksponaty maszyn, ale odwiedzający wyrażali żal i mówili o tym, że w Polsce nabyć gwoździ, drutu i innych produktów metalowych jest prawie że niemożliwe”.

Polski słuchacz „Głosu Ameryki” niewątpliwie zadrażył usłyszawszy te słowa. Czyżby nasze domy i fabryki, wyrastające jak grzyby po deszczu, budowane były z masy papierowej?

Wreszcie kilka słów na serio. My nie ukrywamy naszych braków i nie twierdzimy, że wszystkich mamy wbród. Mamy jednak wszystkich coraz więcej, a na odcinek produkcji przemysłowej już obecnie znacznie więcej, niż przed wojną.

Tłumy zwiedzających Międzynarodowe Targi Poznańskie doskonale o tym wiedzą i to było powodem ich okrzyków zachwytu, o których wspomina „Głos Ameryki”.

## Barbarzyńskie praktyki

O pewnych „metodach” niektórych księży prefektów

Polska Ludowa stoi na stanowisku całkowitej tolerancji religijnej i pełnej wolności sumienia wszystkich obywateli. Stanowisko to potwierdza codzienna praktyka: swoboda praktyk religijnych, z której korzystają wszystkie wyznania, odbudowa kościołów i świątyń (przy pomocy państwa) itd. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w oświadczeniu rządowym z dnia 14 marca br.

Ale Polska Ludowa właśnie w interesie poszanowania swobod religijnych i wolności sumienia ogółu obywateli, nie może pozwolić i nie pozwoli, by te zasady były wykorzystywane ze szkodą dla najżywoźniejszych interesów narodu i Państwa.

Kilka faktów.

Ks. Stanisław Kurdybanowski, prefekt gimnazjum we Włoszczowie piętnował z ambony za służonych ludzi za to tylko, że noszą odznaczenia uzyskane za udział w wojnie z Niemcami. Podczas lekcji religii w czwartej klasie miejscowego gimnazjum, ks. Kurdybanowski prowa- dził watykańską propagandę polityczną, wyrażając współczucie Niemcom, wysiedlonym z Polski. „Nie dziwnie” — mówił — że wysiedleni Niemcy pragną powrotu do stron rodzinnych, na te ziemie, które zabrała im Polska”.

Ks. Ernest Tomczyk, prefekt gimnazjum i liceum im śniadeckich w Kielcach zabronił uczniom pierwszej klasy licealnej uczestniczenia w kweście ulicznej na rzecz Centralnego Domu Młodzieży.

Ks. prefekt Stefan Bonar z Chrząstkowa, pow. włoszczowskiego stosuje „swoiste” metody wychowawcze. Gdy dzieci nie umieją katechizmu, albo nie były z jakiejś przyczyny w kościele, ks. prefekt bije je czym się da i gdzie się da. Najczęściej jednak organizuje egzekucje w sposób b. pomysłowy i świadczący o wysokim poziomie zasad faszystowskiej pedagogiki. Dzieli klasę na dwie części: jedna z nich to „skazańcy” — ci co nie umieli katechizmu, lub nie byli w kościele, druga zaś — to „wykonawcy sprawiedliwości”, ci, którzy katechizm dobrze umieli i w kościele le byli. Następnie ks. Bonar każe się delikwentom kolejno kłaskać na ławce, przytrzymując ich własną, kapłańską ręką, a skazańcy nym wychowankom poleca bić kolegów ile wlezie.

„Oryginalne” metody wychowawcze stosuje również ks. prefekt Jan Major z Pionek. Gdy pewnego razu wiele dzieci nie wzięło udziału w odpuszc, ks. prefekt chce je straszyć przyniosł na lekcję figurkę, wyobrażając diabła z czerwonym językiem. Następnie wywołał wszystkie dzieci, które nie były w kościele i kazał im kolejno całować diabła w róg, po czym wraz z innymi dziećmi wysmiewał je. Bole działy szkolnej jest również dla ks. Majora eklezja powszechna.

Takie są fakty, fakty prawdziwe i sprawzone, fakty będące niewątpliwie wynikiem postawy pewnej części hierarchii kościelnej wobec Państwa Ludowego. Rzucają one jasne światło na metody postępowania części rozpolitowanego kleru, który świadomie i celowo nadużywa religii dla reakcyjnej propagandy, który nie waha się w swej działalności stosować wobec młodego pokolenia terroru moralnego i fizycznego.

Fakty te muszą wywołać i wolać otwarcie społeczeństwa.

Rząd Rzeczypospolitej i całe demokratyczne społeczeństwo polskie muszą wejść do walki w ciemnogrodzkie stosunki panujące w niektórych polskich szkołach i zakładach wychowawczych i muszą je zlikwidować. Religia nie może być używana do działalności na szkodę interesów państwa i narodu.

Bohdan Lekszycki

W. Ażiewicz

141

## Daleko od Moskwy

— List otrzymałem, dziękuję za dobre słowo. I wasz naczelnik Batmanow przedwczoraj przyjeżdżał do Dolnej Szanki i nawet rozmawiał ze mną. Dziękuję za szacunek. Ale, niestety, nie mogę pójść na budowę. Odpowiadam za kołchoz, gdyż łowimy wspólnie ryby.

Karpow mówił jakimś nie swoim głosem spuszczać oczy. Aleksy zrozumiał, że rybak jest zdenerwowany spotkaniem z nim, że wyprowadziły go z równowagi list Zalkinda i propozycja Batmanowa. Towarzyszom Karpowa nie podobał się ten zwrot w rozmowie. Zaczęli sarkać.

— Nie zabierajcie go nam towarzyszu inżynierze, prosimy tego nie robić!

— On i bez was smętny chodzi od czasu, jak dowiedział się, że budowa wkroczyła na nowe tory.

— My w kołchozie nie gramy w warcaby. Ryba potrzebna jest dla frontu. Karpow jest naszym przewodniczącym i duszą wszystkiego. Wszyscy go szanują. Jeśli odcznie, nie wybaczymy mu nigdy w życiu.

Rybak zamilkł, wyczekiwać. Beridze przysłuchiwał

się zamierzającemu szumowi wiatru. Wyciągnawszy ręce, zaczął wylazić z worka.

— Wylazł Alosza, ruszajmy w świat. Burza uciła, a do osady, powiadają, wszystkiego siedem kilometrów, szybko dojdziemy.

— Nie puszczę was w żaden sposób — stanowczo oświadczył Karpow. — Wkrótce znowu zerwie się wichur i tym razem na długo. A jeśli zginiecie — będę musiał na swoją duszę wziąć ten grzech.

— Zdaje się, że wy sami wybieracie się w drogę — powiedział Beridze.

Zwinawszy worek, zaczął przymocowywać go na plecach. Aleksy również zaczął się szykować do drogi.

— My — to całkiem co innego. Adun — jest naszym mieszkaniem.

— Czy naprawdę radzicie nam cały tydzień czekać tu przy ognisku? Nasz czas jest bardzo drogi!

— Przy ognisku, towarzyszu, nie trzeba siedzieć. Odprowadź was na lepsze miejsce. Tu niedaleko stoi wasz traktor z małym domkiem na płozach. Tam będziecie mogli przeczekać niepokogę.

Inżynierowie pożegnali się z rybakami i ruszyli za Karpowem, który zresztą posuwał się na nartach, w stronę rzeki.

Karpow odprowadził inżynierów do „Ślimaka”. Trudno

było zrozumieć, w jaki sposób odnalazł ten domek — drobny pyłek wśród śnieżnego oceanu. Jakiś traktorzysta — próbował łopatą odgarnąć śnieg.

— Stać! Kto tam? — usłyszał Aleksy głośny i bardzo znajomy głos.

— Swoi — odpowiedział Karpow. — Przyjmijcie gości.

Weszli do ślimaka śnieżnym rękawem, jak do podziemia. W komórkę były dwa miejsca do spania, jedno nad drugim jak w wagonach, stało imadło ślusarskie, stół, dwa taburety, skrzynia i z instrumentami. Poza tym wszędzie leżały nagromadzone stopy węgla i drzewa. Z trudem mieściło się dwoje osób, weszło zaś czworo.

Nad imadłem wisiała naftowa lampa. Płomień po długim przebywaniu w ciemności, wydawał się szczególnie jasny. Na środku pokoiku huczał rozżarzony okrągły, żelazny piecyk. Beridze, jak tylko ujrzał światło i piec zaczął krzyżeć z radości, przedostał się do nar i zaczął szybko zdejmować worek, kożuszek, czapkę i walenki.

— Idź za moim przykładem — poradził Aleksemu.

Traktorzysta, który z początku oniemiał na widok nieoczekiwanych gości, gdy ich poznał, zaczął natychmiast pomagać w rozbieraniu, starając się przyjąć gości jak najwygodniej.

(C. d. n.)



# Wystawa gazetki ściennych w Łodzi

## Osiągnięcia i braki pracy zespołów redakcyjnych

Kongres Zjednoczeniowy par robotniczych stał się momentem przełomowym w historii fabrycznych gazetki ściennych. O ile do grudnia 1948 r. ukazywały się one zaledwie w kilku-nastu zakładach pracy Łodzi i województwa, to już na kilka dni przed Kongresem organizacje partyjne i Rady Zakładowe wielu fabryk i instytucji wydały pierwsze numery swych gazetek. Od tego czasu rozpoczęło się mniej lub bardziej regularne ich wydawanie.

Pierwsze gazetki ściennych nie stały jeszcze na zadowalającym poziomie. Przede wszystkim za sadniczą ich wadę stanowił brak powiązania z własnym terenem pracy. Tematyka zamieszczanych prac była zbyt ogólna, obejmowała artykuły polityczne, ekonomiczne itp., które można przecież znaleźć w prasie codziennej lub w periodykach.

Forma zewnętrzna gazetki po zostawiała również wiele do życzenia. Jednak w miarę wydawania coraz to nowych numerów i nabierania doświadczenia, w niemalym stopniu też pod wpływem recenzji zamieszczanych na łamach „Głosu”, poziom gazetki ściennych ulegał stopniowo korzystnym zmianom zarówno pod względem formy, jak i treści. Nie pozostały bez wpływu na to również organizowane przez naszą redakcję stałe odprawy dla redaktorów gazetek.

Po upływie pięciu miesięcy pracy ocenając obecną treść i wygląd gazetki ściennych musimy przyznać, że gazetki na ogół nabrały już tej cechy, która wyraża sens i cel ich istnienia, a mianowicie „terenowości”. Gazetka ścienna najczęściej jest już naprawdę fabryczną, nie tylko z tytułu lecz treści. Mówi o pracy zakładu, jego osiągnięciach i planach, podkreśla zasługi i pokazuje metody pracy tego czy innego racjonalizatora, przodownika pracy lub mistrza oszczędności. Płynie opieszale styl pracy danego urzędnika, walczą z biurokracją i marnotrawstwem.

Jeśli chodzi o stronę zewnętrzną gazetki to i tu nastąpiła znaczna poprawa. Redaktorzy i kolegi redakcyjne nabierają coraz większej wprawy, a wciąż efektywniejsze pomysły, pod względem szaty graficznej, gazetki również przysparzają czytelników.

Ukazanie się nowej gazetki ściennych w wielu fabrykach wywołuje już duże zainteresowanie wśród załogi. Pracownicy z przyjemnością czytają artykuły. Czytają, uczą się jak pracować, co robić, a czego unikać. Te pozytywne osiągnięcia gazetki ściennych nie powinny jednak przesłonić istniejących jeszcze braków i usterek, na które trzeba zwrócić baczną uwagę.

Tu przede wszystkim należy wymienić fakt niedostatecznego zrozumienia roli gazetki w życiu fabryki przez terenowe organizacje partyjne oraz Rady Zakładowe. Komitety muszą nie tylko pomagać kolegom redakcyjnym w ich pracy. Winny one pracą kierować, uczynić z gazetki swój organ partyjny, za kładowy, winny mobilizować szerokie rzesze członków partii i bezpartyjnych robotników do ściśle i czynnej współpracy z gazetką. Ta współpraca niewątpliwie przyczyni się do regularnego ukazywania się numerów

Chce ona być poinformowana jeszcze dokładniej niż dotychczas, jak kształtują się w przedsiębiorstwie sprawy produkcyjne, gdzie w zdrowym organizmie fabryki poczęły rozwijać się wrzód biurokracji, jak dany komitet fabryczny czy rada zakładowa walczą z analfabetyzmem, jak rozwija się czytelnictwo w fabryce, kto i jak pracuje. O tych sprawach trzeba mówić stale na łamach każdego numeru gazetki ściennych. Jest jeszcze jedna sprawa, łącząca się bezpośrednio z wydawaniem gazetki ściennych. Dziś wychodzi ich około 200 na terenie miasta i województwa, a winno ich ukazywać się znacznie więcej.

W każdym zakładzie pracy, w każdym oddziale, w każdej instytucji niechaj powstanie i ukazuje się gazetka ścienna — takłe hasło rzucamy w dzień otwarcia w lokalu Spółdzielni Pracy Artystów Plastyków wystawy gazetki ściennych Łodzi i województwa.

# Świat sztuki — dla świata pracy

## Wystawa portretów przodowników pracy w salonach Spółdzielni Artystów Plastyków w Łodzi

Wojewódzka wystawa gazetki ściennych, zorganizowana przez redakcję „Głosu Robotniczego” wespół z Okręgową Komisją Związków Zawodowych — w Salonach Spółdzielni Pracy Artystów Plastyków w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 102 połączona jest z wystawą portretów przodowników pracy — wykonanych w ostatnim czasie przez artystów łódzkich.

Wystawa obejmuje prace artystów malarzy: Kaniewskiego Zygmunta, Zaremskiej Stefani, Siedlanowskiego Henryka, Justa Stefana, Frasiaka Stanisława, Bogena Aleksandra, Nirsztajna Zygmunta, Ormezwskiego Leona, Rycharzkiego Adama, Tyszkiewiczowej Jadwigi, Zielińskiego Chwalisława, Mackiewiczowej Grażyny i Gnyja Franciszka z Piotrkowa.

Portrety przodowników pracy ocenione już zostały przez specjalną komisję konkursową, w skład której weszli: tow. Szczepaniak Ignacy — z ramienia ŁK PZPR, tow. Dowgird Witold — z ramienia OKZZ, ob. Gubieniec Konstanty — delegat Wojew. Urzędu Kultury i Sztuki oraz ob. Mackiewicz Konstanty i Tyrowicz Ludwik — z ramienia Okr. Kom. Art. Z. P. A. P.

Po szczegółowym przejrzeniu 21 portretów komisja postanowiła nagrodzić trzy prace:

1) Kaniewskiego Zygmunta — olejny portret przodownika pracy tow. Golygowskiej Bronisławy z PZPB Nr 1.

2) Zaremskiej Stefani — olejny portret przodownicy pracy tow. Ulkowskiej Józefy z PZPB Nr 2;

3) Siedlanowskiego Henryka — olejny portret przodownika pracy tow. Dorucha Władysława z Zakładów Mechanicznych Imienia Strzelczyka w Łodzi.

Poza tym komisja wyróżniła i uznała za nadające się do nagrodzenia prace innych artystów malarzy — według następującej kolejności:

Stefana Justa — olejny portret przodownicy pracy tow. Golygowskiej Bronisławy z PZPB Nr 1;

Frasiaka Stanisława — olejny portret przodownicy pracy tow. Piachy Heleny z PZPB Nr 2;

Bogena Aleksandra — olejny portret przodownika pracy tow. Kobielskiego Zygmunta z Parowozowni Łódź Kaliska; Nirsztajna Zygmunta — olejny portret przodownicy pracy tow. Gudasowej Heleny z PZPW Nr 35;

Ormezwskiego Leona — olejny portret przodownika pracy tow. Dorucha Władysława z Mech. Zakł. Im. Strzelczyka.

O ile się weźmie pod uwagę, że portrety wykonane zostały w czasie, gdy plastycy

łódzcy zajęci byli terminową pracą dla Międzynarodowych Targów Poznańskich — wynik wystawy uznać należy za dobry. Niektóre prace zakupione zostaną przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, inne winny się znaleźć w świetlicach, aby przypominały założom fabrycznym tych, którzy pierwszy raz rozpoczęli to najsłabsze i najtrudniejsze — które jest jednym z fundamentów dobrobytu i socjalizmu w naszym kraju.

Łódzcy artyści plastycy włączyli się chlubnie w wielki nurt kultury pracy i ludzkiego wysiłku. Mamy nadzieję, że obecna wystawa portretów przodowników pracy to tylko początek, że utrzymamy wkrótce również i inne dzieła — poświęcone człowiekowi i jego pracy. Coraz częściej przecież malarze nasi wędrują z kasetami pełnymi farb do fabryk, do zakładów pracy, na pola — by chwycić życie w jego najpiękniejszych przejawach pracy i utrwalać na płótnie dla pamięci potomności.

Miłym urozmaicheniem wystawy gazetki ściennych i portretów przodowników pracy są akwarele Macieja Nehrunga — obrazujące piękno naszej przyrody. H. Rudnicki

# To i owo

## Z księgi przysłów

### Na marginesie procesu prałata Cippico

„ŁATWIEJ WIELBŁADOWI PRZEJŚĆ PRZEZ UCHO IGIELNE, NIŻ BOGACZOWI WNIJŚĆ DO KRÓLESTWA NIEBIESKIEGO”. Do królestwa niebieskiego — owszem, lecz do Stolicy Apostolskiej wstęp dla bogaczy i aferystów walutowych nie jest bynajmniej trudny. Czar ksiąg świętych ustępuje łacna przed czałem — księżeczki czekowej...

„SPIRITUS FLAT, UBI VULT” — „DUCH WZŁATUJE, GDZIE CHCE”. Prawdę tego przysłowia potwierdza działalność watykańskiego banku „Spirito Santo” (Duch Święty). Dzięki zbożnemu natchnieniu walutowemu prałata Cippico i jego współpracowników „Duch Święty” uzbili się aż na ławę oskarżonych IX Oddziału Trybunału Rzymskiego...

Nie chce tego wyznać oskarżony Cippico, ale „POWIEDZIAŁY JASKÓŁKI, ŻE NIEDOBRE SĄ SPÓŁKI”. Spółka w aferze Cippico ma następujący skład personalny: kardynał Montini, kardynał Luigi Lavitrano, kardynał Carlo Rossi, kardynał Francesco Marmaggi, kardynał Giuseppe Pizzardo, kardynał Nicola Canali, monsignor di Jivio, monsignor Guerri, kuzyn papieża Giulio Pacelli i administrator Watykanu — Bernardino Nogara. Krótko mówiąc: „sam kwint” Stolicy Apostolskiej...

KRUK KRUKOWI OKA NIE WYKOLE”. Przysłowie to uzasadnia odmowę ujawnienia przez Cippico nazwisk wszystkich dygnitarzy Watykanu, którzy z nim „współpracowali”.

„KTO WEJDZIE MIĘDZY WRONY, BĘDZIE KRAKAJĄC I ONE”. Okoliczność „łagodząca” dla oskarżonego Cippico: „Interesy” prowadzone przez dostojników apostolskich ze sferami mającymi więcej wspólnego z królestwem dolara, niżli z królestwem ducha, sprawiły że i „sekretnarz do spraw specjalnych” uznał za stosowne „zarobić” w przyjęty na terenie Città del Vaticano sposób — „swoich” 200 milionów lirów i 450 tysięcy dolarów...

„RĘKA RĘKĘ MYJE...” Chrześcijańsko-demokratyczny rząd de Gasperiego i Scelby „wykruli” aferę Cippico już we wrześniu 1947 roku, a „dochodził sprawy” aż do dnia dzisiejszego. Pauza dosyć długa, no, ale skoro Stolica Apostolska wzięła tak czynny (po stronie Gasperiego) udział w wyborach...

„TAKĄ SZUKAJĄ WIERNYCH TLUKAJ”. Cippico kręcił nie tylko giełdą włoską, ale i kinematografią. M. innymi zorganizował wielką zbiórkę pieniędzy wśród katolików całego świata na produkcję filmu pt. „Św. Franciszek z Asyżu”. Za pieniądze te „nakręcił” jednak jeszcze jedną aferę finansową. Ładna „szuka”!

„PECUNIA NON OLET” — „PIENIĄDZ NIE ŚMIERDZI”. Taką maksymę uznają — wg własnego oświadczenia Cippico — jego duchowni zwierzchnicy i „działalność finansowa tego rodzaju jak moja należy w Watykanie do całkiem normalnych...” Ano, powinnować!

E. Tam.

# Tow. Leokadia Trzeciak — mistrz oszczędności w PZPB Nr 17

Jest mała, szczupła pomimo swego poważnego doświadczenia nie wygląda na swe lata. Drobnyymi krokami szybko przemierza salę.

Zajrzy do tkalni i przedzalni, zatrzyma się przy tej lub innej robotnicy, zwróci uwagę, czasem nawet skrzyczy — i idzie dalej.

Tow. Leokadię Trzeciak znajdziecie w oddziale przygotowawczym tkalni, gdzie kieruje segregacją cewek powracających z tkalni do przedzalni w celu powtórnego nawinięcia. I stąd jej stały kontakt zarówno z tkalniami, jak i z przedzalnią.

Tow. Fesser — przewodniczący Rady Zakładowej słusznie mówi o tow. Leokadii Trzeciak, że jest mistrzem oszczędności.

Przy dużych skrzyniach, pełnych cewek, siedzą rzędem kobiety. Tu odbywa się segregacja. Jedne cewki wracają z tkalni, złamane, zniszczone, lub pęknięte — te odrzuca się jako nieużyte; inne, dobre, wędrują do przedzalni.

# Załoga Azbestu potrafi dotrzymać słowa

W związku ze zbliżającym się Kongresem Związków Zawodowych, załoga firmy „Azbest”, na walnym zebraniu, w dniu 10 bm. postanowiła wypełnić następujące zobowiązania:

Do 28-go bm. wykonać otoczenia i przyspieszyć fryzowanie zmienionych trybów do działu sznurów kręconych, by umożliwić przejście z ręcznej kręconych sznurów na kręcone mechanicznie.

Celem przedterminowego wykonania planu rocznego oraz dla wprowadzenia nowego asortymentu produkcji, uruchomić w terminie do dnia 15-go bm. dział taśm do włazów w oddziale przy ul. Piękarskiej.

Dla unormowania pracy w dziale przygotowawczym

nać na 28-go kanał do wentylacji i przygotować miejsce na przeniesienie otwieracza. Aby przyspieszyć uruchomienie tkalni w nowym budynku — zmontować wszystkie krosna na pierwszym piętrze do 14 bm. a do 21 przynieść dodatkowo cztery nieczynne dotąd krosna z oddziału „B” do Centrali i uruchomić je.

Plan produkcyjny na miesiąc maj wykonać we wszystkich asortymentach w 110 procentach.

Zobowiązania te są duże, a terminy bardzo krótkie. Nasza załoga potrafi jednak dotrzymać słowa.

R. Bartosiewicz  
korespondent fabryczny „Głosu”  
z „Azbestu”

Tow. Trzeciak zagląda do skrzyni i uśmiecha się z zadowoleniem. — No, nareszcie ich nauczyłem. Cewki przychodzą do nas niemal zupełnie czyste, bez wadku.

A jeszcze niedawno było inaczej: gdy zerwała się nitka w członku tkacz często wyrzucał cewkę mimo, że posiadała jeszcze dużo nici, i zakładał nowy watek. Pozostała na wátku nie bądź była zużywana przy produkcji sznurów, do których należały brzo gorszy surowiec, bądź poniewierała się pod warsztatem. Dziś już takie wypadki prawie że nie zdarzają się. Tkacze wiedzą, że trzeba oszczędzać, no i wiedzą jeszcze jedno, niech by takie marnotrawstwo sprostęgała tow. Trzeciak, już winny miałby za swoje.

— Mówią, że się mnie boją — śmieje się tow. Trzeciak. — Niech i tak będzie na początku. Niech tam raz w łuku przed awanturą z mej strony odłożą na miejsce czystą bez wadku cewkę, a za drugim razem to już o nim zapomną i z przyzwyczajenia cewkę pustą zdejmą z wrzeciona i odłożą w porządku do pudełka.

Tow. Trzeciak również nie spuszcza oka z przedzalni. — Tylko „lalek” nie nawijajcie na cewki — mówi do przadek. Tkacze skarżą się, że przy takim nawijaniu dużo bawelny się marnuje, a my mamy przecież orzeczdać.

Tak wszędzie zajrzy, jednych zgani, drugich pochwali, zaś swoją robotę segregacyjną zawsze na czas wykona. Dziś po kilku tygodniach takiej energicznej pracy są widoczne rezultaty, a i „lalki” są coraz rzadsze.

Lecz tow. Trzeciak nie poprzestaje na tych rezultatach. Myśli, jakby tu i tam jeszcze bardziej usprawnić pracę, jeszcze więcej zaoszczędzić. — Teraz trzy kobiety zajęte są segregacją cewek, a właściwie takiej pracy można byłoby

w ogóle uniknąć. Należy tylko każdemu tkaczowi sprawić deseczkę z długimi gwóźdźkami, na których sami umieszczaliby cewki dobre, a zniszczone od razu odrzucać. Uniknielibyśmy wówczas stałej segregacji tysięcy sztuk, zaś zatrudnione dziś przy tym kobiety mogłyby stanąć do bezpośredniej produkcji. Taka organizacja pracy przyniosłaby duże oszczędności. Ja sama mogłabym wrócić do nawijania gdyż jestem z zawodu nawijaczką.

— I to dobrą nawijaczką — dodaje pierwszy sekretarz PZPR, tow. Balcerski. Niezależnie od swej pracy w Radzie Zakładowej tow. Trzeciak była zawsze wzorową pracownicą. Nie tylko wyrabiała swą normę, lecz stale ją przekraczała.

— Nawijaczki w oddziale przygotowawczym może pracowały i dobrze, i dużo, ale zajęte produkcją zapominały o rzeczy najważniejszej — o maszynach.

— Jakoś pracowało się, maszyny na szła dobrze, więc się jej nie czyściło.

Tow. Trzeciak obserwowała to tygodni, dwa, aż w końcu nie wytrzymała.

Podchodzi do sąsiadki, bierze w rękę ścierkę oraz szcetkę i zaczyna czyścić jej maszynę. Robotnica początkowo patrzy zdziwiona, a później rozumie: maszynę trzeba czyścić, o maszynie trzeba dbać.

Następnej soboty tow. Trzeciak czyściła już tylko swoją maszynę, a obok niej wszystkie współtowarzyszki czyniły to samo.

Są oszczędności, które nieraz trudno wyrazić cyframi. Mimo to one istnieją i bywają bardzo poważne. Bez wątpienia, wiele takich oszczędności daje PZPB Nr 17 praca tow. Trzeciak. Mają więc rację ci wszyscy towarzysze, którzy uważają ją za mistrza oszczędności. Tow. Trzeciak jest nim naprawdę!

# Sladem naszych artykułów

## Dlaczego zgnióły kartofle w PZPW Nr 40

W odpowiedzi na artykuł zamieszczony w „Głosie Robotniczym” dn. 4 bm. pt. „W PZPW Nr 40 gniją kartofle” otrzymaaliśmy wyjaśnienie następującej treści.

„Wspomniane kartofle otrzymaliśmy w nocy z dnia 28 na 29 października 1948 r., kiedy na terenie zakładu nie było ani przedstawiciela dyrekcji, ani Rady Zakładowej.

Kartofle były drobne i mocno zanieczyszczone ziemią. Ponadto w czasie ich przewożenia padał deszcz. Zarówno asortyment jak i stan zanieczyszczenia kartofli był reklamowany w instytu-

cji, która dokonała dostawy. Reklamacja nasza została jednak odrzucona ze względu na to, że złożono ją po przyjęciu kartofli. Nikt nie chciał ich kupować, więc mimo częstego przebiegania kartofle psuły się w szybkim tempie. Rada Zakładowa wycofała z tego wniosek, tego rodzaju, że kierownik sprzedaży kartofli ob. Warenycia Leon, nie dość energicznie zajął się tą sprawą i postanowiła obciążyć go wynikami z tego powodu stratami”.

Rada Zakładowa PZPW Nr 40



## Smutne — ale prawdziwe

W kwietniu odbyła się w Bejrucie sesja komisji ONZ poświęcona omówieniu praw kobiet. Na porządku dziennym umieszczone były palące i żywotne sprawy, których pozytywnego rozstrzygnięcia oczekiwali z niecierpliwością miliony kobiet pracujących całego świata. W pierwszym rzędzie chodziło tu o prawo kobiet do równej płacy za równą pracę.

I rzecz charakterystyczna: Większość delegatów, między innymi przedstawicieli Anglii i Ameryki, okazały się zdecydowanymi przeciwnikami poprawienia sytuacji kobiet. Jedynie delegacja Związku Radzieckiego konsekwentnie broniła interesów i praw żeńskiej połowy ludzkości. Jednakże przedstawicielki bloku anglo-amerykańskiego wywarły tak silny nacisk na delegatów innych narodów z grupy państw marshallowskich, że udało im się doprowadzić do odrzucenia propozycji radzieckich i przeformować uchwały, utrudniające walkę kobiet o prawa i wolności demokratyczne.

## Kobiety na kierowniczych stanowiskach w wielu radzieckich kołchozach

W obwodzie Kurskim znajduje się kołchoz „Czerwony Sztandar”. Ma on opinię jednego z najlepiej prowadzonych i znanych w powiecie nie pod nazwą „kolejowego”, gdyż przeszło trzy czwarte dniówek wyrabiają tu kobiety, które też zajmują wszystkie kierownicze stanowiska.

Przewodniczącą „Czerwonego Sztandaru” jest członkini Rady Najwyższej RSFR T. Dłaczko. Rozpoczęła ona pracę na roli od najmłodszych dziecin. Właśnie z tego powodu zaczęła jako mała dziewczynka zgadzając na niżej do bogatego chłopca. Właśnie pracą zdobyła jednak dużą wiedzę rolniczą. Warunki dla pełnego rozwoju

jej osobowości stworzyła dopiero władza radziecka. Kiedyś ani ona sama, ani jej koleżanki ze wsi nie byłyby mogły marzyć o jakimkolwiek wykształceniu. Dziś starsze dzieci T. Dłaczko ukończyły wyższe zakłady naukowe. Córka jej, Anna, została lekarzem, Katarzyna — inżynierem. Młodsze dzieci uczą się w szkole, czynnej na terenie kołchozu, gdzie nauczycielkami są dawne robotnice rolnicze kołchozów, siostry Orłowe.

Takie kołchozy, jak „Czerwony Sztandar”, nie należą do wyjątków w Związku Radzieckim. Dziś już 15 tysięcy kobiet jest przewodniczącymi arteli (rolniczych spółdzielni pracy).

## Francuzki wypowiadają wojnę wojnie

### Znamienne wynurzenia w „zeszytach pokoju”

W inicjatywy francuskiego Komitetu Międzynarodowej Demokratycznej Federacji Kobiół, kobiety francuskie przeprowadziły na szeroką skalę zakrojoną kampanię zbierania podpisów w „zeszytach pokoju”. Podpisy zbierano dosłownie wszędzie, a więc zarówno w przedsiębiorstwach i urzędach, jak i w mieszkaniach prywatnych, na rynkach i ulicach. Zeszyty te zostały przekazane poszczególnym prefektom.

Wiele kobiet nie tylko podpisywało się w zeszytach, ale wyjaśniało także powody, które je do tego skłaniają. „Mam dwóch synów — pisze ob. Lelau z Roubaix — jeden z nich przez pięć lat był w niewoli, a drugi musiał przez półtora roku ukrywać się przed Niemcami. Mój mój walczył w czasie całej poprzedniej wojny. Ja sama musiałam się dwa razy ewakuować. Więcej tego nie chcemy!”

„Byłam przez dwa lata w obozie koncentracyjnym — pisze inna kobieta — męża mego rozstrzelali Niemcy. Mam dwóch synów i córkę. Żydam pokój! Precz z wojną!”

Pani Perriault — matka pięciorga dzieci, z których jeden syn zginął na wojnie, a drugi wrócił jako inwalida wojenny z obozu w Dachau, domaga się walki o demokratyczny rząd we Francji. „Jestem bezpartyjna — lecz uważam — że rząd powinien pomyśleć o robotnikach”.

„Niech Rosję pozostawia w spokoju — stwierdza pani Delbrun, matka dwóch synów, ponieważ właśnie dzięki niej syn mój został wyzwolony z niewoli”.

W „zeszytach pokoju” kobiety Francji domagały się także podwyżki płac, zapłaty za godziny nadliczbowe i polepszenia warunków pracy.

## Konserwujemy rabarbar na zimę

Rabarbar to najtańsza i najpopularniejsza jarzyna. Przyrządzana jest wiosną i latem w formie kompotów lub też jako uzupełnienie dania mięsnego. Jednak rzadko kiedy wykorzystywana bywa jako produkt do konserwowania na zimę. Tymczasem konserwę rabarbarową przyrządzamy w butelkach bez cukru. Praktycznym sposobem jest: pokrajać lodygi rabarbaru drobno, wysypać je do butelek z szerokimi szyjkami, tak, aby butelka była szczelnie wypełniona. Zalać rabarbar przegotowaną zimną wodą, starannie butelkę zakorkować (owijając korek sznurkiem) i odstawić do suchej piwnicy w miejscy zacienione. A oto inny sposób przyrządzania rabarbaru. Rabarbar nasypany do butelek gotować w kociołku, napelnionym wodą, owinięty uprzednio butelki w słomę lub gazety. Przed gotowaniem butelki powinny być mocno zakorkowane, korki przytwierdzone sznurkiem. Gotowanie trwa powinno pół godziny. Butelki wyjąć po wystygnięciu wody. W ten sposób przyrządzony kompot rabarbarowy powinien być zagrzewany z eukrem przed podaniem go na stół.

Z rabarbaru sporządzać możemy także ocet. W tym celu zalewamy lodygi rabarbaru w naczyniu polewanym wrzącą wodą, tak, aby owoc był całkowicie przykryty. Po wystudzeniu należy naczynie przykryć szczelnie i postawić w ciepłym miejscu na dwa-trzy miesiące. Po tym czasie czysty zcedzony płyn należy zlać w butelki i używać do sałat, kapusty i t. p. Ocet ten jest zdrowy i po winniśmy go szeroko stosować w naszej kuchni.

Możemy także przechowywać rabarbar w postaci suszu. W tym celu młode lodygi rabarbaru krajemy w talarki 1 cm. grubości nie obierając ich z włókien zewnętrznych. Suszyć je należy albo na sil-

nym słońcu, albo w piecu po chlebowym. Suszony rabarbar oddaje nieocenione usługi zimą. Służyć on nam może do zakwaszania takich potraw, jak barszcz, kisiel, kompoty i t. p.

Liga Kobiół, przeprowadzając ostatnio spisy analfabetek w swych kołach terenowych i fabrycznych, stwierdziła, że

niepiśmiennych kobiet jest w Łodzi znaczna ilość. W samej organizacji ligowej w PZPB Nr 1 zgłosiło się na kursy dla analfabetek 150 członkiń Ligi. A liczba ta nie jest kompletna, gdyż organizacja kobieca w tych zakładach nie obejmuje jeszcze poważnego odsetka kobiet. Podobnie przedstawia się sprawa i w innych organizacjach, gdzie również ujęto w ewidencji pokaźne ilości kobiet niepiśmiennych.

Dla analfabetek Liga Kobiół prowadzi kursy nauki pisania i czytania. Do prowadzenia tych lekcji zgłosiło się już 50 członkiń Ligi.

Poza walką z analfabetyzmem organizacja kobieca w Łodzi rozwija działalność w kierunku umasowienia czytelnictwa, wysyłając do poszczególnych kół LK biblioteczki KUK-u i tworząc zespoły czytelnictwa.

Obecnie Liga Kobiół w Łodzi właśnie na ten odznak pracy położyła główny nacisk swej działalności oświatowej.

Nasi korespondenci piszą

Koło ligowe w PZPB Ruda Pab. przystąpiło do energicznej pracy

Liga Kobiół ożyła! Tak mówiła członkini należąca do tej organizacji od przeszło 3-4 lat. Nowa przewodnicząca wybrana na zebraniu koła w dn. 20 kwietnia tow. Skuplińska Stefanía z energią zabrała się do pracy. A było jej sporo. Dawny zarząd pozostawił wiele niedokładności w ewidencji członkiń, trzeba było odświeżyć na nowo wszystkie ko-

## Skuteczna opieka nad matką i dzieckiem



Sekcja Opieki nad Matką i Dzieckiem, działająca przy Zarządzie Grodzkim Ligi Kobiół w związku ze zbliżającym się okresem wyjazdów dzieci na kolonie letnie rozwinięta ożywia działalność. Spośród matek dzieci, uczęszczających do szkół podstawowych, wybrano delegatki, do których obowiązków należeć będzie czynna praca w Komisjach kwalifikujących dzieci na kolonie letnie. Równocześnie sekcja opieki nad Matką i Dzieckiem przeprowadza lustrację wszystkich żłobków fabrycznych i dzielnicowych, znajdujących się w naszym mieście. Lustracja przeprowadza kierowniczkę sekcji, ob. Pujdakowa oraz personel instruktorów LK.

Chociaż nie wszystkie jeszcze placówki opieki nad dzieckiem poddane zostały tej społecznej kontroli, jednak z przeglądanych przez nas protokołów lustracyjnych — a znajduje się ich już w Łidze sporo — wynika, że na ogół żłobki łódzkie, zarówno te najskromniejsze, jak i „pałacowe”, prowadzone są bardzo dobrze. Dzieci znajdują w nich troskliwą opiekę, dobre wyżywienie



a czystość wzorowa panuje wszędzie.

Zdarzają się oczywiście i drobne niedociągnięcia. W niektórych żłobkach dzieci bywają zbyt rzadko kąpane. W większości żłobków brak jeszcze łodówek, tak niezbędnych do przechowywania i tem posilków mlecznych. Ponadto rzuca się w oczy przepełnienie w większości żłobków.

Organizatorzy ich nie przewidzieli, że placówki te cieszyć się będą tak wielką frekwencją. Wiele lokali żłobkowych trzeba będzie już w najbliższym czasie powiększyć.

Kontrola, którą Liga Kobiół występująca jako czynnik społeczny podjęła w żłobkach, w wyniku swym przyniesie usprawnienie ich działania i przyczyni się do usunięcia istniejących braków.

Nasi korespondenci piszą

## Koło ligowe w PZPB Ruda Pab. przystąpiło do energicznej pracy

Liga Kobiół ożyła! Tak mówiła członkini należąca do tej organizacji od przeszło 3-4 lat. Nowa przewodnicząca wybrana na zebraniu koła w dn. 20 kwietnia tow. Skuplińska Stefanía z energią zabrała się do pracy. A było jej sporo. Dawny zarząd pozostawił wiele niedokładności w ewidencji członkiń, trzeba było odświeżyć na nowo wszystkie ko-

biety, należące do organizacji, by prace koła toczyły się należycie, postanowiono rozszerzyć skład zarządu, tak, aby w nim były reprezentowane wszystkie oddziały produkcyjne. W ostatnich dniach koło ligowe zebrało sumę 1.190 zł. na Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, a na ufundowanie nowego sztandaru dzielnicowego w Rudzie Pabianickiej przeznaczyło 2.600 zł.

Członkinie miejscowej organizacji kobiecej żywo interesują się działalnością żłobka i przedszkola fabrycznego oraz świetlicy dziecięcej, stworzonej w zakładach.

Sawicka.

Korespondent fabryczny

## Jak się UBRAĆ



Dziś przedstawiamy naszym Czytelnikom wzory letnich kostiumów i sukien. Zamieszczone na rysunkach kostiumy odznaczają się dużą prostotą kroju. Dwa z nich o charakterze wybitnie sportowym uszyte są z materiału o wzorze drobnej kraty. Spódnice wąskie wykonane są z tyłu, żakiety wcięte, zapinane jedno i dwurzędowo. Do takich kostiumików w dni ciepłe nosić będziemy cienkie, ja-

śne, jedwabne lub żorzetowe bluzeczki. W dni chłodniejsze barwny sweterek i ciepły szalik na szyję. Poza kompleta-

mi o kroju sportowym, modne będą tego lata luźne, krótkie, klasyczne żakiety, noszone jako zarzutka na letnie jedwabne, lub też wełniane sukienki. Żakiety te sporządzać będziemy z tkanin o barwach jaskrawych.

Modne letnie sukienki odznaczają się kimonowym kro-

jem rękawów i silnie rozkloszowanymi spódnicami. W wyborne barwy i deseni tkaniny, z której mamy zamiar sporządzić sobie letnią sukienkę nie będziemy w tym sezonie skrupowane. Modne jest wszystko — zarówno tkaniny w kwiaty, jak i w kropki, krataczki i tkaniny gładkie. Tegoroczne letnie sukienki wykończyć możemy boletkiem. Tego rodzaju przybranie wróciło znowu do

mody.



## Kronika m. Radomska

KOMU WINSZUJEMY  
Sobota, dnia 14 maja  
1949 r.  
Dziś: Bonifacego

## WAŻNIEJSZE TELEFONY

10 — Straż Pożarna  
11 — Urząd Bezp. Publicznego  
12 — „Głos Radomszczański”  
13 — B. S. W. „Prasa”  
13 — Powiatowa Komenda MO  
51 — Miejski Komusariat MO.  
91 — Starostwo Powiatowe  
50 — Szpital Powiatowy

Administracja — telefon nr.  
12, czynna codziennie od godz.  
9-ej do 16-ej.

Adres Redakcji i Administracji  
„Głosu Radomszczańskiego”  
Radomsko, ul. Reymonta nr. 39.

## Rozszerzyć i wzmocnić wpływy Partii na wsi

„Trzeba, aby po 1 maja organizacje wiejskie przysięły w szeregi członków partii wszystkich kandydatów na członków partii, którzy przed rokiem wstąpili do PPR lub PPS...” Z przemówienia tow. Zambrowskiego na plenum K.C.).

(AR) Rok 1948 rozpoczął się wzmocnieniem akcji nad podniesieniem plonów, likwidacją odlogów, usprawnieniem wymiany produktów między przemysłem a rolnictwem. W każdej z tych akcji brali czynny udział chłopci biedni i średniorolni, PZPRowcy oraz zorganizowani w innych partiach politycznych i ZSCH. Zjednoczenie wszystkich

spółdzielni gminnych S. Ch. stworzyło grunt dla usunięcia z obrotu między miastem i wsią spekulantów, którzy działali na szkodę pracujących chłopstwa i robotników.

Równocześnie wzrastała ilość Ośrodków Maszynowych, które poważnie przyczyniały się do zwycięskiego przeprowadzenia kampanii produkcyjnej.

Akcje te odbywały się w warunkach stałego zaostreżania się przeciwności między kapitalistami wiejskimi, a pozostałą częścią wsi. Towarzyszyli im stały wzrost światła domości i aktywności szerokich rzesz biednego i średniego chłopstwa.

Sojusz robotniczo-chłopski podstępnie. Rodziły się

nowe jego formy — ruch łączności między miastem a wsią.

Miarą wzrostu samowiedzy biednych i średnich chłopów jest postanowienie III Zjazdu „Samopomocy Chłopskiej”, w myśl którego Z.S.Ch. staje się organizacją wyłącznie biednych i średnich chłopów.

Fakty te i przeobrażenia, które dokonały się i dokonują na terenie wsi, stawiają przed Partią szereg nowych zadań.

Chłopi, którzy przed rokiem wstępowali do PPR i PPS, to ci, którzy czynnie pracowali nad zjednoczeniem spółdzielni, brali aktywny udział we współzawodnictwie pracy na roli i likwidacji

odlogów, oraz w walce z kapitalistycznymi wpływami na wsi, umacniając współpracę z S.L. i P.S.L.

Przyjęcie tej gromady do szeregu członków partii, wzmocni pozycję naszej partii na wsi, a przez to wzmocni sojusz robotniczo-chłopski. Walka klasowa na wsi nie jest skończona, trwa ona nadal: akcja „H” i kontraktacja upraw przemysłowych, to jednocześnie walka między pracującym chłopstwem i kapitalistami wiejskimi o zwycięstwo w produkcji rolnej.

Wiosną obecnego roku w tej walce chłopci biedni i średni zaczynają stosować zespołowe uprawy i organizować pierwsze spółdzielnie

Zadania, jakie stoją przed partią na wsi wymagają, by doświadczenia dotychczasowe wykorzystano dla rozszerzenia i umocnienia wpływów na wsi. — Przed organizacją PZPR w 17.000 gromad w Polsce — stoi zadanie — aby każda z tych organizacji w sąsiedniej gromadzie, gdzie nie ma jeszcze organizacji PZPR-owskiej, przystąpiła do pracy nad powołaniem grupy kandydackiej”

Dobre i właściwe wykonanie tego zadania, musi być przedmiotem troski i pracy naszych towarzyszy i organizacji terenowych.

F. Stoliński

## Komunikat PRN

Dnia 18 maja br. o godz. 10 rano odbędzie się w sali Powiatowej Rady Narodowej przy ul. Kościuszki Nr 7 plenarne posiedzenie PRN z następującym porządkiem dziennym: odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania, dyskusja i wnioski w sprawie elektryfikacji powiatu, sprawozdanie inspektora PZUW, kierownika zespołu PNZ, gorzelni, oraz kierownika Powiatowego Urzędu Likwidacyjnego.

Na zakończenie — wolne wnioski.

Podkreśla się, że obrady Powiatowej Rady Narodowej są jawne i że każdy obywatel ma prawo przysłuchiwać się obradom i zgłaszać swych spostrzeżeń i wniosków.

Biurowo Powiatowej Rady Narodowej.

## Młodzież szkolna gościem fabryki

Dnia 10 maja 1949 r. młodzież szkolna Publicznej Szkoły Powiatowej z Dobroszyc zjechała Państwową Fabrykę Mebli Giętych Nr 1 w Radomsku, celem zapoznania się z przebiegiem produkcji.

Wycieczkę w składzie 100 uczni prowadził kierowniczka szkoły ob. Gałązka Irena.

Celem dokładniejszego zwiedzenia fabryki, wycieczkę — podzielono na dwie grupy po 50 dzieci. Poszczególne grupy oprowadzili po Fabryce technicy ob. Borowiecki Tadeusz i Kowalewski Bolesław.

Młodzież szkoły ze zwiedzenia fabryki, a zwłaszcza z udzielanych jej na miejscu wyjaśnień, była bardzo zadowolona, odnosząc wiele i niezatarte wspomnień.

## Pionierzy „Małej racjonalizacji” w „Dwójce”

Przeszło rok temu Państwowa Fabryka Mebli Giętych Nr 2 przelała do Zjednoczenia projekt racjonalizatorskiej majstra ślusarskiego — Stefana Holmana, który skonstruował nóż frezerski, składający się z dwóch części, łatwy do wmontowania, a przede wszystkim nadający się do ostrzenia mechanicznego.

Dawniej taki nóż frezerski trzeba było ostrzyć co trzy godziny, obecnie od roku nowy nóż pomysł Hofmana ostrzy się co dwa dni sposobem mechanicznym — a więc znacznie szybciej aniżeli przy ostrzeniu pilnikiem.

Oszczędności w ten sposób uzyskane obliczać należy na tysiące godzin w ciągu roku.

Przez cały przeszły rok wniosek o przyznanie nagrody bez od powiedzi znajdował się w szufladach biura Zjednoczenia i najniepodziwianiej kilka dni temu nadeszła premia pieniężna dla ślusarza — racjonalizatora.

Obecnie znalazło się dwóch nowych pionierów małej racjonalizacji, którzy przy usprawnieniu produkcji tanim kosztem podnieśli ją przeciętnie o 40 — 60 procent. Do nich w pierwszym rzędzie należą Grabowski Bolesław, obecny przewodniczący Rady Zakładowej i Lange.

Bolesław Grabowski pracował na montowni oparć, mając za warsztat pracy starą ladę montowniczą, taką, jaka od szeregu dziesięcioleci była w użyciu w „Dwójce”.

To, co uchodziło uwadze innych robotników, nie uszło zmyślowi racjonalizatorskiemu tow. Grabowskiemu. Przy dawnej ruchomej ladzie za długo trwał przymocowywanie oparć. Unieruchomił więc ladę. Ten wynalazek sprawił, że obecnie na 8 godzin przy unieruchomionej ladzie robotnik montuje 160 oparć, gdy dawniej montował ich 100.

Na wzór pomysłu Grabowskiego podobną ladę wybudował stolarz Lange do montowania spe-

cialnego modelu krzesła i w ten sposób podniósł wydajność pracy ze 150 na 200 oparć montowanych w przeciągu 8 godzin.

Nie brak wynalazczych robotników w „Dwójce”. Obserwujemy obecnie żywsze niżeli kiedykolwiek zainteresowanie Dyrek-

cji i Rady Zakładowej ruchem racjonalizatorskim. Stworzony w „Dwójce” Komitet Opieki nad Wynalazkami Robotników dopilnowuje, by nie przepaść w zapomnieniu żaden z wynalazków robotniczych.

Jednego należało by jeszcze

żywić racjonalizatorom „Dwójki”, by naczelne władze przysłały im szybciej niżeli to miało miejsce dotąd rozpatrywały i kwalifikowały wnioski racjonalizatorskie. Hasło: „Szybciej, więcej i lepiej” obowiązuje wszystkich. (Dz)

## Po raz drugi 700 foteli ponad plan

## „Jedynka” przed Kongresem Zw. Zaw.

W „Jedynce” odbyło się zebranie całej załogi fabrycznej, celem uczczenia II-go Kongresu Związków Zawodowych w Polsce.

Ogólne zebranie pracowników zgalił tow. Marianowski Józef, który przedstawił zebranym cel zebrania, oddając głos tow. Janowi Kowalczykowi.

Tow. Kowalczyk w krótkich lecz barwnych słowach, wskazał, iż Kongres ten będzie doniosłym wydarzeniem w polskim ruchu zawodowym, do-

kona on bowiem analizy 4-letniego dorobku ruchu zawodowego i wypracuje nowe zadania ruchu zawodowego w Polsce.

W odpowiedzi na wezwanie tow. Nowaka uchwalono następującą rezolucję.

„My, Załoga Państwowej Fabryki Mebli Giętych Nr 1 w Radomsku, zebrani w dniu 7.V. 1949 z radością witamy II-gi Kongres Zw. Zaw. w Polsce, który ma na celu konsolidację międzynarodowych sił w walce o pokój. Protestujemy

przeciwko awanturniczemu planom amerykańskiego imperializmu, dążącego do wywołania nowej wojny światowej, a jako odpowiedź postanowiliśmy wykonać dodatkowo 700 foteli ponad plan produkcji wartości półtora miliona zł.”

M.

## Zradiofonizowana szkoła w Gidlach

Dnia 30 kwietnia 1949 r. publiczna szkoła podstawowa w Gidlach została zradiofonizowana w ramach Czynu Pierwszomajowego.

Dnia 1 maja 1949 r. we wszystkich klasach naszej szkoły rozbrzmiewały już audycje radiowe z głośników tam zainstalowanych.

Od tej chwili radio staje się w naszej szkole czynnikiem kształcącym i wychowującym młodzież, niezastąpioną pomocą naukową.

Kol. kol. Katarzyna i Stanisław Zatonowie, prowadzący kurs korespondencyjny spółdzielczy tak przygotowali młodzież, że na konkursie spółdzielczości uczniowskiej zdobyła ona nagro-

dę w postaci odbiornika radiowego „Aga”.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego dało subwencję na pomoce naukowe dla świetlicy, do której zakupiono jeden głośnik i adapter.

Ob. Czesława Szymańska i ob. Maria Biernacka ofiarowały szkołę po jednym głośniku.

Spółdzielnia uczniowska „Zorza” w naszej szkole dała dotację w kwocie 8000 (osiem tysięcy) złotych.

Komitet Rodzicielski i rodzice drobnymi ofiarami przyczynili się do zebrania funduszu na zakup trzech głośników i opłacenie instalacji radiofonicznej.

Kierownik szkoły

A. Bandas.

## Komitet Odbudowy Szkoły w Pajęcznie spełnia swe zadania

Pajeczno leży od Radomska w takim oddaleniu, że posyłanie młodzieży z tej gminy do szkół średnich w Radomsku natrafia na olbrzymie trudności. „Dla czego więc nie mamy zbudować szkoły średniej w naszej gminie?” — postawił sobie to pytanie Komitet Odbudowy Szkoły w Pajęcznie.

W 1947 roku przystąpiono więc do odbudowy w 50-ciu procentach zniszczonych murów szkolnych. A jesienią następnego — 1948 roku — potrosze z funduszy państwowych, w znacznej mierze przy pomocy i wysiłku całego społeczeństwa można było postawić pierwszych siedem sal wykładowych, połączonych dwoma korytarzami.

Nie ma chyba bardziej uczęszczanej szkoły niżeli obecna gminna w Pajęcznie. W tych siedmiu salach uczy się ok. 500 młodzieży i to nie tylko z Pajęczna i okolicznych gmin powiatu radomszczańskiego, ale rów-

nież z okolicznych powiatów — piotrkowskiego, wieluńskiego i łaskiego.

Nie ma co mówić — w szkole jest ciasno, bo szkoła jest jeszcze nieduża, a pęd młodzieży do nauki ogromny. Niektórzy z chłopskich synów i córek przemierzają codziennie pieszo drogę ponad 10 km by dostać się do szkoły i wrócić z nauki do domu. Ci należą do najpilniejszych uczniów i uczennic.

Szkoła zdobyła sobie obecnie prawo „jedenastolatki”. Dotychczas było siedem oddziałów w roku szkolnym 1949 — 1950 powstaną klasy — ósma i dziewiąta.

Do pierwszej z nich zapisało się już 64 uczniów i uczennic, a do drugiej 22.

Budynek szkolny jest wykorzystywany w najróżnorodniejszy sposób, co zresztą wychodzi na dobre samej oświacie.

Ostatnio w budynku szkolnym staraniem wójta — ob. Szym-

czaka i z pomocą kierownika szkoły — ob. Harciarki, zorganizowano pierwszą i ósmą klasę średniej szkoły zawodowej, do których to klas napłynęła spora grupa młodzieży w liczbie 61 córek i synów chłopskich.

Tak wygląda obecny stan szkoły 11-letniej w Pajęcznie, w której z nauki pragnie już teraz korzystać nie 500-tka ale tysiąca na rzesza młodzieży chłopskiej.

W planach Komitetu Odbudowy Szkoły leży między innymi wykończenie dalszych sal szkolnych, sali gimnastycznej oraz 10 pokoi, które służyć będą jako pomieszczenia dla nauczycieli, stwa, świetlicę szkolną, trzeba przygotować odpowiedni sprzęt szkolny i wyposażać gabinet fizyczny.

Ludność gminy Pajeczno, młodzież okoliczna z utęsknieniem czeka na zakończenie robót budowlanych w szkole w Pajęcznie.

F. S.

## Kary na spekulantów

Podawaliśmy przed kilkoma dniami długą listę ukaranych spekulantów z terenu Radomska i powiatu radomszczańskiego.

Jak się okazuje, lista ta w tym miesiącu nie jest bynajmniej zamknięta, Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi zatwierdziła cały szereg nowych wysokich grzywn, które dotknęły spekulantów radomszczańskich najzupełniej słusznie i ku satysfakcji radomszczańskich świata pracy.

Właściciel sklepu rzeźniczego w Radomsku przy ulicy Strzałkowskiej nr. 13. Marian Kantarosiński, odmawiał ludziom pracy sprzedaży posiadanej w sklepie mięsa. Za odmowę sprzedaży mięsa i stwarzanie pozorów braku mięsa na rynku mięskim Kantarosiński ukarany został grzywną w wysokości 4000 złotych.

Wysoką grzywną ukarany został również Szymczak Wincenty właściciel sklepu rzeźniczego przy ul. 3 Maja 3 za pobieranie nadmiernych cen za słonię.

Szymczak zapłacił grzywnę w wysokości 200 tysięcy złotych, tym bardziej, że jest to drugi wypadek stwierdzenia przez kontrolerów społecznych nadużyć cenikowych w jego sklepie.

Bronisława Kowalska, zamieszkała w Kletni gm. Dobroszyce nie zadawała się dochodami, jakie przynosił jej prowadzony stragan galanterijny. Począła skupować w nieoficjalnych i podejrzanych miejscach materiał celem dalszej jego odsprzedaży systemem lańcuskowym. Za czyn ten zapłaciła Kowalska grzywnę 100.000 złotych.

Karę w wysokości 50 tysięcy złotych zapłaci właściciel sklepu rzeźniczego w Rzęśni, — Herczyński Józef, za pobieranie nadmiernych cen za słoninę.

Kuchciński Władysław, właściciel straganu z wyrobami skórzanymi dorabiał się majątku w ten sposób, że skupował obuwie od przypadkowych sprzedawców i brał wygórowane ceny. Ukarany został grzywną 30 tys. złotych.

Za pobieranie nadmiernych

cen za bułki ukarana została grzywną w wysokości 15 tysięcy złotych — Zawada Zofia, właścicielka herbaciarni przy ul. Fabianiego 24.

Współwłaścicielka sklepu rzeźniczego w Pajęcznie — Hałaczki Wanda pobierała nadmierne ceny za kiebasę, za co ukarana została grzywną w wysokości 15 tysięcy złotych.

Antoni Bakiewicz, właściciel stoiska z galanterią, w Gidlach ukarany został grzywną w wysokości 15 tysięcy złotych za to,

że pobierał nadmierne ceny za koronkę.

Baryła Władysław, właściciel stoiska z tekstylnymi wyrobami w Wielgomłynach pobierał nadmierne ceny za płótno, za co ukarany został grzywną 5 tysięcy złotych.

Ten długi szereg nazwisk zde maskowanych spekulantów świadczy właśnie o wzroście aktywności na odcinku kontroli cen. Spekulanci mogą być przekonani, że aktywność czynników kontroli społecznej w najbliższych tygodniach nie zmaleje. S. Cz.

## Książki dla pracowników cegielni Krobanówek

W dniu 7 maja pracownicy Cegielni Krobanówek w ramach „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy” otrzymali 51 książek różnych autorów jako dar od OKZZ.

Uroczystości wręczenia w tutejszej świetlicy dokonali ob. ob. Masłowski z KCZZ. Przewodniczący Powiatowej Rady Zw. Zaw. Paliński i sekretarz Zw. Zawodowego Pra-

owników Budowlanych Pięta.

W imieniu pracowników cegielni podziękował Kierownik Cegielni ob. Andryszczak Ryszard i Przewodniczący Rady Zakładowej ob. Janczyk Wincenty.

Na zakończenie uroczystości zebrani odśpiewali Międzynarodówkę.

A. R.

## Każy robotnik, chłop, inteligent pracujący członkiem TBS

Jak już donosiliśmy w w/wignt pracujący — członkiem T. B. S.”

Program uroczystości przebiegał między innymi urzędzeniem na terenie całej Polski szereg imprez, z których do chód przeznaczony będzie na stypendia dla niezamożnej młodzieży.

Wierzymy, że mieszkańcy naszego województwa, którzy niejednokrotnie dawali już dowód zrozumienia aktualnych zagadnień i tym razem nie będą szczędzić ofiar na tak wzniosły cel.

(Be)

## Czytajcie Głos Radomszczański



## TEATR

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA  
POLSKIEGO

w Łodzi ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 przedstawienie „MŁODEJ GWARDA” A. Fajdziejewa. Porywająca ideologia utworu, jego dynamiczny realizm znajduje tchnący prawdą wyraz w wykonaniu utalentowanej młodzieży aktorskiej. Reżyseria Ludwika René. Dekoracje Józefa Rachwałskiego.

TEATR KAMERALNY  
DOMU ŻOŁNIERZA

Daszyńskiego 34,

Dziś i codziennie o godz. 19.15 sztuka Stewarta „GWIAZDA STEVENSONA”.

TEATR „MELODRAM”  
ul. Traugutta 18

(Gmach OKZZ.)

Dziś o godz. 17.15 doskonała komedia francuska E. Augier i J. Sandeau pt. „ZIĘC PANA POIRIER”.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ  
„LUTNIA”

Piotrkowska 243

„DZWONY Z CORNEVILLE

TEATR „OSA”

Traugutta 1 tel. 272-70

Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta o 16 i 19.30 „RYCERZ SZALONY” z A. Dymasz.

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO  
PRZYJACIÓŁ DZIECI - TEATR

LALEK „PINOKIO”

Nawrot 27

Codziennie oprócz poniedziałków o godz. 9.30 „Czarodziejski kalosz”

W niedzielę 15 maja o godz. 12 premiera J. sztuki J. Grabowskiego „Wilk koza i koźlęta”.

TEATR LALEK „ARLEKIN”  
Łódź, ul. Piotrkowska 150 tel. 258-99

Codziennie oprócz poniedziałków o godzinie 17-tej „KOLOROWE PIOSENKI” Franta W niedzielę i święta dwa widowiska o 15-tej i 17-tej Kasa czynna od godziny 10-tej.

CYRK NR 2.  
codziennie o godz. 19.15 soboty

2 przedstawienia — niedziele 3 przedstawienia.

Wielkie widowisko stracki.



ADRIA — „Opowieść o Prawdziwym Człowieku”.

BAŁTYK — „Za Wami pójdą inni”.

BAJKA — „Ję Pierwszy Bał”.

GDYNIA — „Program Aktualności Kraj. i Zagr. Nr. 21

HEL (dla młodzieży) — „Wieczna Ewa”.

MUZA — „Jasna Droga”.

POLONIA — „Za Wami pójdą inni”.

PRZEDWIOŚNIE „Kłeska Szpiega”

ROBOTNIK — „Cezar i Kleopatra”.

ROMA — „Paganini”.

REKORD — „Znak Zorro” dla młodzieży, „Trzeci Szturm”.

STYLOWY — „Daleka Droga” dla młodzieży „Rudzielec”.

SWIT — „Skarb Tarzana”.

TATRY — „Kulisy Wielkiej Rewii”.

TECZA — „Pieśń Tajgi”.

WISŁA — „Podróż w Nieznane”.

WŁOKNIARZ — „Podróż w Nieznane”.

# SPORT



## Niedzielne Biegi Narodowe

staną się widownią zaciętej walki  
provincji z Łodzią. — Łódź przygotowuje się do tej wielkiej imprezy

W dniu 15 maja w niedzielę odbędą się w miastach powiatowych i w Łodzi „Biegi Narodowe” dla wyłonienia reprezentacji do Biegu Wojewódzkiego, który będzie miał miejsce 29 maja. W Biegach Powiatowych będzie startować po 7 reprezentantów z każdej gminy: po jednym (ej) w każdej grupie wiekowej z wyjątkiem grupy mężczyzn w wieku ponad 20 lat, gdzie będzie startowało po 2 najlepszych przedstawicieli gmin.

Meldunki z powiatów wskazywać na to, że biegi 15 maja staną się ewenementem sportowym prowincji. Prowincja szykuje się do generalnego ataku na Łódź. Łódź ze swej strony pieczołowicie przygotowuje swoich kandydatów i kandydatki do reprezentacji

### Tak się przedstawia sytuacja w łódzkiej kl. A

Po uwzględnieniu ostatnich wyników, tabela kl. A przedstawia się następująco:

| gier st. pkt. st. br. |          |       |
|-----------------------|----------|-------|
| 1. Spółnia Łódź       | 12 19:5  | 25:13 |
| 2. Concordia Piotrk.  | 11 17:5  | 33:14 |
| 3. Boruta Zgierz      | 12 16:8  | 32:20 |
| 4. Włókniarz Zgierz   | 12 16:8  | 32:20 |
| 5. ZSK Łódź           | 12 14:10 | 36:21 |
| 6. ZSK Koluszki       | 11 8:14  | 19:35 |
| 7. Lechia Tomaszów    | 11 6:16  | 15:32 |
| 8. Związek, Tomasz.   | 12 6:18  | 27:31 |
| 9. ŁKS Włók. I B      | 11 2:20  | 16:49 |

## Widzew gości u siebie Garbarnię a PTC podejmuje u siebie Lubliniankę

W nadchodzącą niedzielę będziemy w Łodzi świadkami interesującego spotkania piłkarskiego Widzewa z leaderem tabeli drugiej ligi grupy północnej — Garbarnią. Był czas, kiedy łódzianie mieli drugą lokatę w tabeli tuż za krakowskim zespołem. Trwało to jednak krótko, przyszły kłęski i trzeba było pogodzić się z lokatą na... końcu tabeli. Sądźmy jednak, że Widzew w niedzielę dotrzyma pola Garbarni i wywalczy zaszczytny wynik. W każdym bądź razie zobaczymy łódzką drużynę w walce z leaderem tabeli niewątpliwie „przyszłym kandydatem i to „murowanym” do pierwszej ligi. Zawody odbędą się o godz. 17-tej na stadionie ŁKS-Włókniarza.

Drugą drużyną okręgu łódzkiego, PTC podejmuje Lubliniankę. Pabianiczanie nie zdobyli ani jednego punktu, może im

### Co usłyszymy przez radio?

11.57 Sygn. czasu i hejnał z Wieży Mariackiej, 12.04 (Ł) Muz. z pl. 12.09 WIADOMOSCI POŁUDNIOWE, 12.20 Aud. dla wsi, 12.50 (Ł) Muz. z pl. 12.55 „Z naszych pieśni”, 13.20 (Ł) Muz. z pl. 13.25 Skrzynka PCK, 13.35 Muz. obiad, 14.00 Felieton literacki, 14.15 „Folklor czeski”, 14.50 Inform., 14.55 (Ł) Komunikaty, 15.00 (Ł) Pog. inż. E. Gorzełaka pt. „Nawozy sztuczne azotowe”, 15.10 (Ł) Interlud. z pl. 15.20 (Ł) Aktual. łódz. 15.30 „Pierścień i róża” aud. słow.-muz., 16.00 „Z brzydgą kontrolną” reportaż, 16.15 Przegląd wydawnictw, 16.20 (Ł) Powtór. z taśmy dźwięk. występu Zesp. Świećlic Państw. Technicum Włók. w Łodzi, 16.35 (Ł) Arty. ope

WOLNOŚĆ — „Za Wami pójdą inni”.

ZACHĘTA — „Nikt nie wie”.

rowe z pl. 16.50 (Ł) Pogad. pt. „Tydzień Polskiego Związku Zachodni”, 17.00 I-szy DZIENNIK POPOŁUDN., 17.15 Konc. dla prac. Wytw. Sprzętu Komunik. w Mielcu, 18.15 „WIE CZOR MICKIEWICZOWSKI” — MICKIEWICZ WSRÓD PISARZY ROSYJSKICH, AUD. W OPR. L. GOMOLICKIEGO, 18.40 Muz. z pl. 18.45 II-gi DZIENNIK POPOŁUDN., 19.00 Festiw. Lud., w przerwie aud. lit. 21.00 DZIENNIK WIECZORNY, 21.30 Muz. (rez. dzien.), 21.40 „Teatr Eterek” — aud. rozrywk., 22.00 Muz. tan. w wyk. Ork. P.R. p. dyr. J. Cajmiera, 22.45 (Ł) Rep. dźwięk. pt. „W żłobku PZPB Nr 1”, 22.58 (Ł) Omów. progr. na jutro tj. NIEDZIELĘ dnia 15 maja, 23.00 OSTATNIE WIAD. 23.10 Muz. tan. 23.50 Prog. na dz. nast. 24.00 Zakończ. audycji i Hymn.

gotowania techniczne do jak najlepszego opracowania imprezy łódzkiej.

Biegi o mistrzostwo Łodzi odbędą się 15 maja o godz. 10 na stadionie ŁKS Włókniarza.

W każdym z biegów odpowiednich klas wieku (ogólnie odbędą się ich 6), przewidziany jest start po około 50 biegaczy i biegaczek.

### Dział oficjalny ŁOZB

## Komunikat Wydziału Sportowego Nr 38

1. Indywidualne Mistrzostwa Juniorów odbędą się 18, 19, 20 i 21 V, o godz. 18-ej w hali „Wi-my” ul. Armii Czerwonej 82.

Ważenie i badanie lekarskie zawodników będzie się odbywać w lokalu Z.M.P. dzielnicy Widzew, przy ul. Armii Czerwonej 103:

18-go maja o godz. 16-ej  
19-go maja o godz. 16-ej  
20-go maja o godz. 17-ej  
21-go maja o godz. 17-ej.

Zawodnicy zgłoszeni przez klub obowiązkowo muszą się stawić na wagę.

Za dopilnowanie stawiennictwa czynnymi odpowiedzialnymi kierownikami klubów,

Sekretarz

(—) J. Szulcowski

Przewodniczący W. S.

(—) M. Tył

## W dniach 1-5 czerwca

## Sportowcy Związkowi zaatakują Odznakę Sportową

WARSZAWA (obsl. wł.). W KCZZ odbyła się konferencja przewodniczących i sekretarzy Rad Kultury Fizycznej i Sportu Okręgowych Komisji Związków Zawodowych oraz przewodniczących Zrzeszeń Sportowych Związków Zawodowych.

Obrazy zagałę przewodniczący Związkowej Rady Kultury Fizycznej i Sportu KCZZ — dr Zajączkowski, po czym szeroko omówiono rezolucję prezydium KCZZ w sprawie sportu, nad którą wywijała się ożywiona dyskusja. Dyskusję podsumował sekretarz Zw. Rady Kult. Fizyczn. i Sportu KCZZ — Dołowy, kładąc szczególny nacisk na akcję organizowania kół sportowych przy zakładach pracy oraz rozwijania pracy kulturalno-sportowej w klubach sportowych.

Z kolei omówiono organizację imprez sportowych Kongresu Związków Zawodowych w dniach 1 — 5 czerwca. W dniach tych związkowcy masowo zdobywać będą Odznakę Sprawności Fizycznej.

Na zakończenie obrad zebrani powzięli uchwałę, w której z radością witają wypowiedź przewodniczącego PZPR — Bieruta i rezolucję prezydium KCZZ, w sprawie wychowania fizycznego i sportu. Zebrani stwierdzają, że zarówno wypowiedź przewodniczącego PZPR — Bieruta, jak i rezolucję KCZZ są potężnym orężem w rękach działaczy sportu związkowego i ułatwiają osiągnięcie powszechności wychowania fizycznego, a tym samym wzmocnienie tężyzny fizycznej mas pracujących.

Zebrani zobowiązują się do wykonania zaleceń Partii i KCZZ, przez co sport związkowy spełni swoje zadania w marszu Polski Ludowej do socjalizmu.

## Wyścigi kolarskie ŁKS Włókniarz

W niedzielę 15 maja r. b. zostanie rozegrany Ogólnopolski Doroczny Wyścig Szosowy na dystansie około 150 km o nagrodę Jubileuszową b. ŁKS-u, na trasie: Łódź — Rzgów — Sroek — Piotrków — Włókniarz — Tomaszów i z powrotem. Start na stadionie przy Al. Unii 2, o godz. 7.30, gdzie również będzie i meta wyścigu.

Kolarze ze stadionu jechać będą ulicami: Karłowicką, przez park im. Poniatowskiego, Bandurskiego, Piotrkowską do Placu Ry-

monia i Rzgowską. Powrót na metę (stadion Al. Unii 2) spodziewany w godzinach 13 — 15.

W ramach tego wyścigu zostaną również rozegrane dwa wyścigi propagandowe młodzieży na trasie Rzgów — Piotrków, ze startem na ul. Rzgowskiej za Kościołem, a mianowicie:

1) wyścig 50 km dla zawodników z kartami wyścigowymi.

2) wyścig 20 km dla posiadaczy rowerów turystycznych.

Zgłoszenia zawodników na startcie. Wpisowe po 50,— zł.

Zawodnicy, chcący wziąć udział w zawodach propagandowych, zbierają się na stadionie przy Al. Unii 2, o godz. 7-ej, skąd wyruszą na właściwy start z zawodnikami, biorącymi udział w wyścigu Jubileuszowym.

Dziś o godz. 17.30 na torze helenowskim odbędzie się wyścig amerykański parami na 100 okrążeń toru z udziałem zawodników: Pietraszewskiego, Salygi, Napierały, Wójcika, Kapiaka, Siemińskiego, Micha, Beka, Gabrycha, Stolarczyka, Wojciecha, Marchwińskiego, Borucza i innych.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

## Dzisiaj bieg amerykański na torze w Helenowie

Dzisiaj o godz. 17.30 na torze helenowskim odbędzie się wyścig amerykański parami na 100 okrążeń toru z udziałem zawodników: Pietraszewskiego, Salygi, Napierały, Wójcika, Kapiaka, Siemińskiego, Micha, Beka, Gabrycha, Stolarczyka, Wojciecha, Marchwińskiego, Borucza i innych.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

Prócz tego w programie wyścigi sprinterskie i podystansowe.

## Teodor Dreiser 122 Tragedia Amerykańska

Zawzięt się. Nie pozwoli się nastraszyć takiemu brutalowi, jak Mason, czuł się jednak bardzo źle.

Mason, zadowolony z efektu, położył aparat i kosmyk włosów na stole, mówiąc:

— Mam dosyć dowodów na to, że włosy te były na aparacie, gdy go wydobyto z wody, a od oskarżonego wiemy, że miał aparat w ręce, zanim wpadł do wody.

Zaczął się chwilę namyślać nad nowym pytaniem, którym miał zamiar na nowo zacząć torturować Clyda.

— Niech mi powie oskarżony, o której godzinie stanął w Three Mile Bay, uciekając całą noc przez lasy?

— Koło czwartej nad ranem, przed świtem.

— A co oskarżony robił, zanim wszedł na statek?

— Przechadzałem się trochę.

— Po Three Mile Bay?

— Nie. Za miastem.

— Po lesie. Domyślałem się, że oskarżony czekał, aż się miasto rozbudzi, żeby nie zwracać na siebie większej uwagi. Tak było?

— Czekając, aż słońce wzejdzie. Byłem przy tym zmęczony i usiadłem na chwilę, żeby trochę odpocząć.

— Spadeś, Griffiths! I miałeś miłe sny?

— Byłem zmęczony i rzeczywiście usnąłem trochę.

— A skądżeś wiedział, o której statek przychodził do Three Mile Bay? Dowiedziałeś się o przedtem?

— Przecież to każdy wie o statku z Three Mile Bay.

— Istotnie? I oskarżony wiedział tak... znikąd?

— Szukając miejscowości, gdzie mieliśmy wziąć ślub, oboje wiedzieliśmy o tym — odparł ostro Clyde. — Wiedzieliśmy, że tam koleje nie ma, dopiero w Sharon.

— Wiedzieliście jednak, że to jest na południu Big Bittern?

— Zdaje się, że wiedzieliśmy.

— I że droga na zachód od Grass Lake prowadzi do Three Mile Bay, okrążając niższe części jeziora Big Bittern?

— Wiedziałem, że jest tam jakaś droga, może nawet tylko ścieżka, nie myślałem wszakże, że jest to uczęszczana droga.

— Mhm. Dlaczegoż to więc, spotkawszy w lesie trzech ludzi, zapytałeś, jak daleko jeszcze do Three Mile Bay?

— Nie tak ich pytałem — odpowiedział Clyde, wiedząc teraz, co ma odpowiedzieć, bo już o tym Jephson pomyślał.

— Spytałem ich, czy nie wiedzą, jaka droga prowadzi do Three Mile Bay i jak to jest daleko. Nie wiedziałem wcale, czy jest jaka droga, czy nie.

— Oni jednak zeznawali co innego.

— Nic mnie nie obchodzi, co oni zeznawali, mówię tylko, o co ich pytałem.

— Zdaje mi się, że w oczach twoich, Griffiths, wszyscy świadkowie są kłamcami, tylko ty jeden mówisz prawdę... co? Po przybyciu do Three Mile Bay zatrzymałeś się, żeby się posilić. Musiałeś być bardzo głodny?

— Nie, nie byłem głodny.

— Wolałeś opuścić te miejsca jak najprędzej, z pewnością, co? Obawiałeś się, że ci trzej ludzie przyszedł już do Big Bittern, a usłyszawszy o wypadku przywiozła sobie, że cię

widzieli w lesie, prawda?

— Nie, nie dlatego. Mówiłem już, dlaczego nie chciałem tu pozostać dłużej.

— Tak. O, tak, Clydie Griffiths, przybywszy do Sharon, gdzie czułeś się nieco bezpieczniejszy, trochę dalej, nie tra ciłeś czasu na jedzenie. A tam jedzenie jest bardzo dobre!

— Nie wiem nic o tym. Wypilem filiżankę kawy i zjadłem sandwicha.

— I kawałek pasztetu, jak się już dowiedzieliśmy — dodał Mason. — Potem połączyłeś się z tłumem idących do stacji, żeby wyglądało, że przyjeżdżasz z Albany, jakiegoś to potem wszystkim mówił. Czy tak było?

— Tak było rzeczywiście.

— Dziwne, bardzo dziwne, żeby tak niewinny, jak ty, człowiek, myślał o tylu środkach ostrożności. Kryć się w cieniu, oczekiwać na sposobność, żeby utrzymać wszystkich w przekonaniu, że przyjeżdżasz z Albany...

— Jużem się z tego wytłumaczył.

Następnie Mason uwniżył się, żeby upokorzyć Clyda za zapisanie Roberty w dwóch hotelach jako żony dwóch mężczyzn. W taki sposób odwdzięczył się jej za wszystko, co dla niego uczyniła.

— Dlaczego nie wzięliście dwóch oddzielnych pokojów?

— Roberta nie chciała. Chciała koniecznie być razem ze mną. Prócz tego miałem nie wiele pieniędzy.

— Chociażby nawet... Jakże oskarżony mógł jej okazać tak mało szacunku, tak mało troszczyć się o jej reputację. Gdy zakończyła życie — uciekł i przy sobie zatrzymał jej tajemnicę i to niby w tym celu, żeby osłonić jej imię i opinię, jakieś nam przynajmniej tu powiedział...

— Nie, nie dlatego. Mówiłem już, dlaczego nie chciałem tu pozostać dłużej.

— Tak. O, tak, Clydie Griffiths, przybywszy do Sharon, gdzie czułeś się nieco bezpieczniejszy, trochę dalej, nie tra ciłeś czasu na jedzenie. A tam jedzenie jest bardzo dobre!

— Nie wiem nic o tym. Wypilem filiżankę kawy i zjadłem sandwicha.

— I kawałek pasztetu, jak się już dowiedzieliśmy — dodał Mason. — Potem połączyłeś się z tłumem idących do stacji, żeby wyglądało, że przyjeżdżasz z Albany, jakiegoś to potem wszystkim mówił. Czy tak było?

— Tak było rzeczywiście.

— Dziwne, bardzo dziwne, żeby tak niewinny, jak ty, człowiek, myślał o tylu środkach ostrożności. Kryć się w cieniu, oczekiwać na sposobność, żeby utrzymać wszystkich w przekonaniu, że przyjeżdżasz z Albany...

— Jużem się z tego wytłumaczył.

Następnie Mason uwniżył się, żeby upokorzyć Clyda za zapisanie Roberty w dwóch hotelach jako żony dwóch mężczyzn. W taki sposób odwdzięczył się jej za wszystko, co dla niego uczyniła.

— Dlaczego nie wzięliście dwóch oddzielnych pokojów?